

Fauske 5. juli 2013

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Tilleggsuttalelse til tre omsøkte småkraftverk i Hamarøy kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Ref. befaring 19.- 20.06.13. Gisle Sæterhaug (FNF Nordland), deltok på en godt gjennomført befaring i regi NVE av følgende tre omsøkte småkraftverk i Hamarøy kommune: Svartvasselva kraftverk, Hoffmannselva kraftverk og Tennvasselva kraftverk.

FNF Nordland vil starte med å uttrykke at det beklagelig at den omfattende søknadsmassen som det nå haster med å få ferdigbehandlet i Nordland, fører til at forvaltninga og sentrale høringsinstanser som fylkesmann og fylkeskommune (hadde dog en representant for kulturminner med, men manglet rådgiver for vannkraft/energi) ikke har kapasitet til å delta på befaringene. Hamarøy kommune uttrykker også i sin høringsuttalelse at de har store utfordringer med å følge opp sakene med korte høringsfrister. I likhet med FNF Nordland savner Hamarøy kommune en utredning om samla belastning på vassdragsnaturen i kommunen.

FNF Nordland har følgende tilleggsuttalelse til de tre omsøkte tiltakene:

Svartvasselva kraftverk

Det er nærliggende å tro at i anleggsfasen vil friluftslivet forringes gjennom økt aktivitet og støy fra anleggskjøretøy og en visuell skjemmende anleggsvei. En bom kan også ha en privatiserende effekt og dermed til hinder for allmenn ferdsel. Kraftstasjonen planlegges midt i en naturlig trekkvei for elg og i kraftstasjonsområde er det en elgpost for elgjegere. Rørgatetrase og inngrep i forbindelse med inntak er også negativt for friluftsliv. Planlagt inntak er et naturlig stoppested for en rast, og inngrep her vil følgelig ha negative konsekvenser for opplevelsesverdien.

Effekten av det fremtidige friluftslivet er dog noe usikkert, men FNF Nordland påpeker at området og eksisterende vei er mer enn god nok for allment friluftsliv, noe som gjenspeiles i verdisetningen av friluftsliv. FNF Nordland vil være tydelig på at anleggsvei med bom i forbindelse med større naturinngrep ikke er måten å tilrettelegge for friluftsliv på. Det er flott at utbygger tenker på funksjonshemmede og rullestolbrukere når naturinngrep først planlegges. Tilrettelegging for funksjonshemmede krever standard om universal utforming, med nødvendig vedlikehold som påhviler vegholder. Vi stiller oss likevel undrende til om

planlagte inngrep vil føre til at områdets verdi for friluftsliv opprettholdes eller blir høyere enn det er i dag. Det er uansett i strid med DNs håndbok for verdisetting av friluftsliv.

FNF Nordland regner videre med at NVE er sikre på hvilke konsekvenser redusert vannføring vil ha på bekkekløftlokaliteten før et eventuelt vedtak fattes. Føre-var-prinsippet skal inntreffe dersom dette ikke er tilfelle.

Hensynet til områdets betydning for friluftsliv og sumvirkningene av alle inngrep og tekniske installasjoner, utgjør vår vurdering om at den negative konsekvensen for friluftsliv er stor.

Hoffmannselva kraftverk

Under befaringen lå det ett par storlom på Fjerdevannet som etter alt og dømme hekker på holmene der. Omsøkt regulering med en meter er på grensen til hva storlom kan tolerere for å oppnå vellykket hekking. Vannstandsreguleringer er vel kjent som en av hovedårsakene til mislykket hekking. Det pekes på restriksjoner i reguleringen og begrense den til 30 cm under HRV i perioden 15. mai til 1. juli. Et alternativ *uten* regulering av Fjerdevatnet vil redusere produksjonen relativt lite, ca 0,2 GWh.

Det er av FNF Nordlands interesse at gyte- og oppvekstområder for anadrom laksefisk og ørret og røye ikke forringes eller at eventuelle avbøtende tiltak kan forsikre det ikke forekommer. Som det kom frem i miljørapporten finnes laks, sjørørret og sjørøye i Sagelvvassdraget, men bestandstilstandene er klassifisert som "ikke selvreproduserende bestander" per 2012. I elva er også et vandringshinder litt mer enn 200 m oppstrøms den planlagte kraftstasjonen. Men mulige gyteområder for anadrom fisk ble observert ved den planlagte kraftstasjonen, og ca 100 m oppstrøms kraftstasjonen. Det omsøkte tiltaket vil derfor påvirke området oppstrøms kraftstasjonene.

Under befaringen kom det også frem lokalkunnskap om at det fiskes helt opp til den første fossen. Det omsøkte tiltaket vil av den grunn kunne ha negative effekter på elva som fiskeplass og opplevelsesverdi, forutsatt at eventuelle avbøtende tiltak ikke vil være tilstrekkelig for å ivareta disse verdiene.

Tennvasselva kraftverk

Den 1300 m lange vannveien legges hovedsakelig som rør i dagen, men de nederste 100 m graves ned. Plassere rør i dagen over ei strekning med grunnlendt mark vil naturligvis ha negative visuelle konsekvenser for opplevelsesverdien. Det må påregnes rydding av skog i rørtraseen. På befaringen fikk vi også se et område som tydelig bar preg av å være inngrepsfritt.

FNF Nordland ønsker at områdets friluftslivsverdi ivaretas for lokale brukere og tilreisende turister. Tømmerneset camping legger godt til rette for naturopplevelser og friluftsliv og bidrar med å få folk aktive i naturen. Også for barn og de som er for redusert til å gå lange turer. Representanten fra Tømmerneset camping kunne også bekrefte at besøkende som ønsket å gå lengre turer ble foreslått å gå stien som ble benyttet til befaringen opp til inntaket. Således gir området og campingen et godt utgangspunkt for friluftsliv og det er etter vårt syn opplagt at landskapet har vesentlig verdi og betydning for reiseliv og friluftsliv.

Summen av alle negative konsekvenser, og mulige konflikter knyttet til det omsøkte prosjektet, samt potensialet for truede naturverdier må ha en høyere prioritet fremfor å utnytte de siste inngrepsfrie vassdragene til kraftformål og en årlig produksjon på 6,6 GWh.

FNF Nordland fastholder dermed de tilrådninger gitt i vår ordinære uttalelse.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:

Hamarøy kommune
Nordland fylkeskommune
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Fylkesmannen i Nordland v/ Miljøvernadv.
Friluftslivets Fellesorganisasjon
Saltens friluftsråd